

[Forside]

Økonomisk analyse af ICM målrettet udsatte grønlandere

Beregning med den Socialøkonomiske Investeringsmodel (SØM)

11. oktober

Indhold

1. Indledning	3
2. Om indsatsen	3
3. Målgruppen.....	4
4. Omkostninger.....	6
5. Effekt	6
6. Konsekvenser og priser	7
6.1. Forskelle i målgruppe og effektmål	7
<i>Ligner målgruppen for [indsatsnavn] den valgte SØM-målgruppe?</i>	<i>7</i>
<i>Ligner effektmålet for [indsatsnavn] succesmålet for SØM-målgruppen?</i>	<i>8</i>
6.2. Konsekvenser	8
6.3. Priser	8
7. Resultater	8
7.1. Følsomhed.....	9

1. Indledning

Hvad indeholder rapporten?

Denne rapport indeholder et kort resume af nogle af de forhold der gælder for arbejdet med den socialøkonomiske model SØM ift. indsatsen "ICM for udsatte grønlændere".

Hvilken type beregning er der blevet foretaget? (Scenarieberegning, fuld SØM-analyse?)

Der er foretaget fuld SØM-beregning.

Hvorfor er denne analysetype blevet valgt? Og hvilken betydning har valget af analysetypen?

Et væsentligt formål med analysearbejdet har været at opbygge kompetencer til kritisk arbejde med SØM-værktøjet i Københavns Kommune. I denne forbindelse har det været fordelagtigt at arbejde med SØM i så ekstensivt format som muligt.

2. Om indsatsen

Kort beskrivelse af indsatsen og dens formål.

Indsatsens formål er at sikre en mere koordineret indsats på for målgruppen af udsatte grønlændere på tværs af kommune, frivillige og private aktører.

Indsatsen har tilknyttet en opsøgende medarbejder, der med udgangspunkt i ICM-metoden (Housing first) skal sikre en helhedsorienteret og håndholdt indsats til en mindre gruppe borgere (caseload: 8 borgere).

Indsatsen vil overordnet tage udgangspunkt i Housing First og ICM-metoden og vil derfor støtte borgerne i overgangen fra hjemløshed til et mindre udsat liv i egen bolig. ICM-medarbejderen vil støtte borgerne i at oprette og fastholde en stabil kontakt til det offentlige system såsom BIF, CRK og sundhedsvæsenet. Løbende i indsatsens proces og som relationen mellem ICM-medarbejderen og borgeren udvikler sig vil opgaven for ICM-medarbejderen være, at støtte borgeren i at blive mere uafhængig ift. at reagere på fx indkaldelser fra sundhedsvæsenet eller kommunale forvaltninger. Vurdere ICM-medarbejderen, at borger ikke selv formår at tage kontakt til relevante aktører vil fokus for ICM-indsatsen – med fokus på et mindre udsat liv, være at borger lære at rette henvendelse til fx væresteder eller aktiveringstilbud, hvor hjælp til videre kontakt kan findes. Derudover kan en del af støtten være at hjælpe borgerne med at opbygge nye og stærkere netværk i bl.a. privat og frivilligt regi. Der vil i indsatsen være fokus på de kulturelle og sproglige barrierer, som borgerne kan stå overfor i mødet med det danske samfund.

Hvad indeholder indsatsen?

Indsatsen indeholder en ICM-medarbejder samt en koordinator.

Hvem er indsatsen rettet mod?

Indsatsen er rettet mod udsatte borgere med grønlandsk baggrund, der opholder sig på §110 tilbud i København.

Hvad er formålet med indsatsen?

Indsatsens formål er at afprøve en koordineret indsats for målgruppen. Københavns Kommune har erfaring med at Housing forts indsatser virker for gruppen af udsatte borgere, dog oplever flere socialarbejdere, at gruppen af udsatte borgere med grønlandsk baggrund kan være svære at motivere ift. en ændring i tilværelsen. Med denne indsats vil vi derfor afprøve om særlig viden omkring målgruppens kulturelle og sproglige karakteristika kan påvirke succesraten.

3. Målgruppen

Hvem er målgruppen for indsatsen?

Udsatte borgere med grønlandsk baggrund, der er hjemløse og opholder sig på et §110 tilbud eller er i risiko for at ende på et §110 tilbud. Sidst nævnte gruppe kan opholde sig på gaden eller sofasove hos familie, venner og bekendte.

Målgruppen er i alderen 30-60 år og har komplekse sociale problemstillinger med misbrug og evt. fysiske og psykiske udfordringer, hvorfor der er behov for intensiv støtte til at skabe en forandring i tilværelsen. Målgruppen er fokuseret på borgere i alderen 30-60 år, da Det Grønlandske Hus i København pr. 01.01.2019 har oprettet en indsats med en opsøgende medarbejder samt et cafétilbud, der har fokus på gruppen af udsatte borgere med grønlandsk baggrund, der er under 30 år. Vi har valgt at sætte målgruppen til max 60 år da erfaringen viser, at gruppen af udsatte borgere med grønlandsk baggrund - der er over 60 år, ofte har et funktionsniveau, der kræver mere intensiv støtte end ICM-indsatsen kan tilbyde.

Målgruppen for ICM-indsatsen har for nuværende ikke ressourcer til på egen hånd at kunne skabe en mindre udsat tilværelsen i egen bolig. Derudover vil målgruppen have behov for støtte til at etablere stabile forløb med fx jobcenteret, sundhedssystemet, misbrugsbehandling mm. Kriterier for målgruppen er:

- Misbrug af alkohol, hash eller andre rusmidler
- Manglende eller ustabil kontakt til jobcenteret, hvilket bl.a. kan betyde gentagende sanktioner i ydelse

- Have ubehandlede psykiatriske diagnoser eller være psykisk sårbar i form af angst, traumer o. lign. Der kan være svag tilknytning til sundhedssystemet, hvorfor der ikke er opstartet eller gennemført en psykiatriskudredning
- Have ubehandlede fysiske sygdomme eller svag tilknytning til sundhedssystemet, hvorfor borgers helbredstilstand ikke er blevet afklaret og/eller evt. behandlet
- Modtager offentlige ydelser eller udfylder kriterierne for at modtage offentlig ydelse
- Manglende ressourcer ift. at være opsøgende hos kommunen eller i privat/frivilligt regi ved behov for hjælp

Målgruppen er udsatte borgere med grønlandsk baggrund, der har opholdt sig en årrække i København og derfor vurderes at have tilknytning til kommunen. Dette da indsatsen er bygget på principperne i Housing First (ICM) og, borgerne derfor skal kunne boligindstilles med udgangspunkt i kriterierne fra boliganvisningen. Derudover skal borgerne have et funktionsniveau, så de - med ICM-støtte, vil kunne evne at bo i almene boligbyggerier. Med funktionsniveau har vi vurderet, at nedenstående kriterier skal være opfyldt:

- Kan være alene i nattetimerne samt i weekender og ferier
- Ikke er plejekrævende
- Har et ønske om forandring, men formår ikke på egen hånd at handle på dette
- Har en minimumgrad af selvindsigt ift. fysiske, psykiske eller sociale problemstillinger – et ønske om forandring

Findes en lignende målgruppe i SØM's vidensdatabase?

Vi har i arbejdet taget udgangspunkt i målgruppen "Hjemløse 18-69 år", men projektets målgruppe afviger væsentligt fra denne gruppe.

Hvilke karakteristika har målgruppen for indsatsen?

Målgruppen har specifikke etniske og kulturelle karakteristika, derudover er målgruppe ofte polytraumatiseret og kan have svagt kendskab til det danske sprog og samfundsstruktur. Målgruppen adskiller sig fra SØM's målgruppe ved at have haft længere ophold på §110 og have en lavere tilknytning til arbejdsmarkedet.

En række af de karakteristika der adskiller vores målgruppe fra den i SØM indarbejdede handler ikke alene om socioøkonomi, men ligeledes om det svære kulturmøde mellem den grønlandske minoritet og den danske majoritetsbefolkning.

Målgruppen er karakteriseret ved kombination af etnicitet og social problematik. Det har derfor været relativt nemt at karakterisere målgruppen.

4. Omkostninger

Hvad er tidshorizonten for indsatsen?

1-3 år alt efter ventetid på bolig og borgers

Hvor mange modtager indsatsen i løbet af driftsperioden?

11 borgere har være optaget i indsatsen.

Hvad er de samlede omkostninger? Hvad er de årlige omkostningerne forbundet med indsatsen?

500.000 kr. løbende tre år, i alt 1.500.000 kr.

Er der en indsats, der bortfalder og dermed omkostninger, der spares?

Indsatsen kommer til at være i stedet for en kontaktperson på gaden/herberg – på sigt skal borger afsluttes i Hjemløseenheden og selv tage kontakt ved behov for myndighedssagsbehandler.

Kommunen estimerer at de sparede omkostninger i alt angår 440.000 kr årligt over de tre år, svarende til 1.320.000 kr.

Hvilket datagrundlag bygger omkostningerne på?

Omkostningsopgørelsen bygger dels på bevillingen hvilket har været problemfrit at opgøre. Derimod har de sparede omkostninger været udtryk for en faglig vurdering af alternativomkostningerne ved den normale indsats, hvilket i sagens natur er mere subjektivt.

Det er et generelt problem for evaluering i SØM, at alternativscenariet er svært at estimere. Det betyder i sagens natur, at det er svært at give et bud på den faktiske størrelse af effekten.

5. Effekt

Hvad er indsatsens successmål?

Projektets effektmål er, at flere udsatte grønlandere kommer i egen bolig

Vores effektmål ligner effektmålet i SØMs målgruppe, da begge effektmål regner på at borgerne er på §110 et år og ikke året efter.

Vores målgruppe adskiller sig derudover ved at være udsatte borgere med grønlandsk baggrund. Det vurderes at denne målgruppe på flere parametre er mere udsatte end den gennemsnitlige målgruppe. Dette gør sig gældende ift. misbrug, kulturel forståelse af samfundet (ageren i systemet), sproglige barrierer, multi-traumatisering (mere psykisk belastede), stigmatisering i samfundet og evt. sundhed. Dette vil der tages højde for under konsekvenser 2.

Hvad er succesraten, dvs. andelen af deltagere, der opnår indsatsens succesmål?

Indsatsens samlede succesmål er at 90% borgerne i indsatsen har fastholdt egen bolig seks måneder og et år efter indflytning. Da der er forudsat at den normale indsats ville have resulteret i en succesrate på 50%, er den marginale succesrate for projektet på 40%.

Hvad er succesraten baseret på? Egne målinger, vidensdatabasen eller hypoteser?

Succesraten er baseret på erfaringer fra lignede Housing First indsatser i Københavns Kommune.

Har der været nogle udfordringer ved at bestemme indsatsens succesmål og succesrate?

Succesraten er i sagens natur altid et subjektivt skøn baseret på de bedst tilgængelige sammenlignelige indsatser. Målgruppen i dette projekt er mere traumatiseret end målgruppen i en række sammenlignelige projekter, hvilket giver en iboende usikkerhed ift. opgørelse af baseline.

6. Konsekvenser og priser

6.1. Forskelle i målgruppe og effektmål

Ligner målgruppen for "ICM for udsatte grønlandere" den valgte SØM-målgruppe?

Hvilke forskelle/ligheder er der mellem målgruppens karakteristika og SØM-målgruppens karakteristika?

Hvilke konsekvenser har evt. uoverensstemmelser mellem de to målgrupper?

Er det jeres vurdering, at der er så (nogenlunde) stort overlap mellem de to målgrupper, at SØMs konsekvensestimater helt eller delvist kan anvendes i beregningen?

Vi har i høj grad kalibreret konsekvensestimaterne på basis af egne data fra fag- og økonomisystemer, så sammenligneligheden mellem målgruppen og SØMs målgruppe er mindre væsentlig.

Har der været nogle udfordringer forbundet med denne sammenligning?

Ligner effektmålet for [indsatsnavn] succesmålet for SØM-målgruppen?

Hvad er succesmålet for SØM-målgruppen?

Reduktion af brugen af § 110-tal i efterfølgende år.

Er der et (nogenlunde) overlap mellem effektmålet for ICM for udsatte grønlandere og succesmålet for SØM-målgruppen?

Der er komplet overensstemmelse mellem de to succesmål.

Er det jeres vurdering, at SØMs konsekvensestimater helt eller delvist kan avendes i beregningen?

Jævnfør ovenfor har KK kalibreret priser og konsekvenser på basis af egne data, og derfor er sammenligneligheden på målgrupperne mindre bekymrende.

Har der været nogle udfordringer forbundet med denne sammenligning?

Da der i høj grad har været tale om konsekvenser estimeret på basis af kommunens egne interne registreringer er sammenligningsgrundlaget mindre væsentligt.

6.2. Konsekvenser

Konsekvenserne er fastsat på basis af registreringer i kommunens interne systemer

6.3. Priser

Hvad angår de kommunale tilbud der er omfattet af SØM-beregningen er Københavns Kommunes egne priser anvendt. Vi har anvendt SØMs egne priser i de tilfælde der angår tilbud udenfor kommunens ressort.

7. Resultater

Hvad er nettoresultatet for kommunen ved en investering i "ICM for udsatte grønlandere" givet i det opstillede scenarie, og hvad er det samlede nettoresultat fordelt på aktører?

Det samlede nettoresultat (2020-kr, diskontering på 0%) er 231.862 frem mod 2030, drevet af en besparelse på omkostninger på 180.000 kr op imod en reduktion i trækket på sociale serviceydelse på 411.862 kr.

Hvordan fordeler omkostninger og gevinster sig pr. år?

Der opleves jævn fordeling af omkostninger henover de tre projektår. Den primære besparelse sker umiddelbart efter behandling.

Hvordan fordeler nettoresultatet sig opgjort på hovedområder?

Beregningen er udført på basis af SØMs kommuneopdeling. Det primære resultat er afspejlet på Socialudvalgets bevillingsområde, da der ikke er registreret ændringer i trækket på indkomstoverførsler.

7.1. Følsomhed

Det centrale parameter ift. successen er hvorvidt der kan opretholdes den forudsatte succesrate. Det gælder dog uanset hvad succesraten er, at indsatsen medfører negativt provenu for kommunen.